

יולי-ספטמבר 2003 ■ מס' 99 שנה 18

חוק וסדר

נושאון - ביטאון איל"ת - אגודה ישראלית לבולאות תימאטית

בעריכת יורם לוביאניקר ואריק שורץ

עורך גרפי: הדי אור

דוא"ל: noson.ed@gmail.com

בית יואל, נמל תל אביב 40, תל אביב 63506

Nos'on ISSN 0792-6448

תוכן העניינים:

	דבר העורך	עמ' 2
	זהירות בדרכים	עמ' 3
	מדע בשירות המשטרה	עמ' 8
	מגנה כרטה	עמ' 15
	טרור! טרור! טרור!	עמ' 19
	תימאטיקה מתחת לפטיש	עמ' 23
	הטור של דובוש	עמ' 25
	הגדרה קולעת בול	עמ' 28
	הכה את המומחה	עמ' 30
	מכתבים למערכת	עמ' 31
	חידה בולאית	עמ' 31
	דיווח על האסיפה השנתית	עמ' 32
יוחנן מי-רז		
אבינועם כץ		
אריק שורץ		
לורנס פישר		
יורם כהן		
אסף אברהם		

ועד האגודה והפעילים:

יו"ר - ד"ר יהושע מגר (מעלה גיא אוני 228, ראש פינה 12000, 052-8802725)
סגן יו"ר - מנחם לדור (ת.ד. 340, הר אדר 90836, 054-4825007)
סגן יו"ר - זהר נוי (ת.ד. 62029, תל אביב 61620, 052-2641769)
מזכיר - יורם לוביאניקר (בית יואל, נמל תל אביב 40, תל אביב 63506, 054-5402723)
גזבר - שלמה וורגן (רח' ברנשטיין 31/22, ראשון לציון 75503, 054-6855951)
חבר ועד - נמרוד דגני (אנה פרנק 6, רמת גן 52526, 050-5339265)
ועדת ביקורת - יוחנן מי-רז (יו"ר), חגי זהר, משה רימר.
עורכי נושאון - יורם לוביאניקר (054-5402723), אריק שורץ (052-2442502)

שירותים לחברים: נושאון - ארבע פעמים בשנה, נושאונט - ארבע פעמים בשנה, נושאונצ'יק - 12 פעמים בשנה, פורום אינטרנטי, מכירות פומביות, שירותי ספריה תימאטית, מפגשים, סמינרים והרצאות, צוות מומחים, "שבל" (ביטאון התאחדות בולאי ישראל).

דמי חבר (2009): מבוגר - 120 ₪, נוער - 60 ₪.

תאריך אחרון למשלוח חומר לחוברת הבאה: 1.9.09

דבר העורך

שלום לכם,

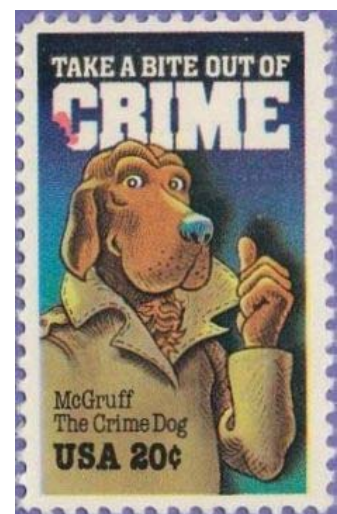
הכנת גליון של נושאון היא תהליך ממושך, ואנו עושים מאמצים ניכרים להביא לכם מוצר איכותי ונטול שגיאות. לצערנו, גם אנו טועים לפעמים. כך, למשל, בגליון הקודם של נושאון פירסמנו מכתב למערכת מחברנו **יוסי חרש**, ובו סיפור מרתק על עיירה שכוחת אל בסקוטלנד, אשר שמה – saltcoats – שייך לנושא האיסוף שלו. בשל טעות מטופשת שלנו נדפס שם העיירה באופן שגוי. אנו מתנצלים על הטעות בפני הקוראים, ובמיוחד בפני יוסי על עגמת הנפש שגרמנו לו.

לפני כחודשיים התקיימה האסיפה השנתית של איל"ת, ובה נבחר ועד חדש. פרטים על האסיפה בעמוד 32. אנו מקווים שהועד החדש ימשיך את הפעילות הקיימת, ועוד יוסיף עליה כהנה וכהנה. בינתיים כבר יצאה לדרך יוזמתו של **לורנס פישר** להקים קבוצת דיון און-ליין של איל"ת, וכעשרים חברים כבר נרשמו לפורום זה.

לאחר ארבע-עשרה שנים ארוכות החליט **זהר נוי** כי הגיעה העת לפרוש מתפקידו כמזכיר איל"ת, ובמסגרת הועד החדש הוא יהיה סגן היושב ראש. אנו רוצים להודות לזהר על שירותו בתפקיד קשה זה במשך שנים כה רבות. אין לשכוח, שזהר גם שימש במקביל כעורך נושאון במשך כשמונה שנים. אנו מודים בשמכם לזהר על עבודתו המסורה למען האגודה.

יושב ראש איל"ת, **ד"ר יהושע מגר**, ממשיך לארגן מפגשים בנושא התצוגה. באמצע מאי נערך מפגש ובו הציג חברנו **פרדריק גרוס** את אוספו על התקופה הרומנטית במוסיקה. המפגש היה מוצלח מאוד, ובפרט נהננו ממעורבותה של גברת גרוס, ומן ההערות העשירות בהומור שהיא הוסיפה. המפגש הבא יוקדש לאוסף הפינגווינים של חברנו **אליעזר שחר**, והוא יתקיים ביום חמישי ה-9 ביולי. כרגיל, נפגש בביתן לבולאות ולדואר במוזיאון ארץ ישראל ברמת אביב, בשעה 17:00. נשמח לראותכם!

הגליון הפעם מוקדש לנושא החוק מהבטים שונים. **אריק שורץ** מביא את סיפורה של המגנה כרטה – המסמך המשפטי הראשון שהבטיח את זכויות הפרט. מאמרו של **יוחנן מי-רז** מוקדש לנושא שהוא בנפשנו - הציות לחוקי התנועה. **לורנס פישר** מציג אחת מהצורות הקשות ביותר של הפרת החוק – הטרור. שני מאמרים עוסקים בנושא לכידת העבריינים: **אבינועם כץ** מציג כמה מהדרכים בהן המדע המודרני מסייע למשטרה ללכוד את העבריינים ולהביא אותם לדיון, בעוד **שירום כהן** מציג ב"טור של דובוש" ילדים – בלשים מתוך ספרים המיועדים לילדים. וכמובן, לא נפקד גם מקומם של יתר המדורים הרגילים.

קריאה מהנה,

יורם ואריק.

זהירות בדרכים יוחנן מירז

הזהירות היא נשמת אפה של ההתנהגות הנכונה בדרכים. התנהגות נכונה בכביש מונעת תאונה, והדבר נכון הן לגבי הנהג ברכב והן לגבי הולך הרגל. תאונות עשויות להגרם עקב סיבות רבות, כגון אי ציות לתמרורים, עקיפה מסוכנת, נהיגה במהירות מופרזת וכדומה. תאונות נגרמות גם עקב התנהגות מסוכנת, כגון נהיגה תחת השפעת סמים או אלכוהול. התנהגות נכונה פירושה אחד: שמירה על הוראות החוק תוך נקיטת אמצעי הזהירות הנדרשים.

אלכוהול ונהיגה לא הולכים ביחד.

על פי חוק חובה לחגור חגורת בטיחות.

הגורמים לתאונות דרכים

תאונות דרכים נגרמות בשל שלושה גורמים עיקריים: הגורם האנושי, הגורם התשתיתי והגורם המכני.

הגורם האנושי הוא, ללא ספק, הבולט שבגורמים. כאן ניתן להבדיל בין מצבו של האדם לבין דרכי התנהגותו על הכביש. במצבו של האדם הכוונה לנהיגה במצב של עייפות ושכרות ולנהיגה חסרת תשומת לב (בשל גורמים המסיחים את הדעת) – גורמים המשפיעים לעיתים גם על נהגים זהירים ביסודם. דרכי ההתנהגות על הכביש הן המבדילות בין נהג זהיר לנהג פרוע: מי מאיתנו לא נתקל בנהגים עבריינים, הרומסים ברגל גסה את החוק והמצפפים בגלוי על חוקי התנועה? לכך צריך להוסיף מקרים של נהיגה פרועה כתוצאה מלחץ חברתי, תופעה הבולטת בעיקר בקרב צעירים.

נהיגה פרועה של רוכב אופנוע.

גם מצב התשתיות משפיע רבות על התנהגות הנהג ועל חומרת הפגיעה במקרה של תאונה. כבישים לא מתוחזקים, תמרורים לא ברורים ושלטי הכוונה מעורפלים, כבישים ללא הפרדה בין נתיבים, כתמי שמן על הכביש, מפגעים בטיחותיים וחוסר תאורה – כל אלה עלולים לגרום לתאונות דרכים.

השקעה בתשתיות (למשל, בהפרדת כבישים ממסילות רכבת) מצילה חיי אדם.

יש לבדוק את תקינות כלי הרכב.

את הכביש יש לחצות במעבר חציה.
תוית ביול מספרד.

התנגשות בעצם ניח.

תאונה חזיתית.

גם מצבם של כלי הרכב יכול להשפיע במידה ניכרת על תאונות. בלמים לא תקינים וכשלים מכניים במערכות הרכב עלולים לסכן את הנוסעים ברכב. רכבים ישנים, שאינם ממוגנים כראוי בפני תאונות, גורמים להחרפת הפגיעות.

סוגי תאונות דרכים

נהוג להבדיל בין שלושה סוגים של תאונות דרכים, על פי הצדדים המעורבים: תאונה בין כלי רכב להולך רגל, תאונה בין כלי רכב ועצם ניח, ותאונה בין שני כלי רכב.

בתאונה בין כלי רכב להולך רגל, מצבו של הולך הרגל יהיה חמור הרבה יותר, בעוד שלכלי הרכב יגרם לכל היותר נזק קוסמטי בלבד. מטבע הדברים סוג זה של תאונות מתרחש בעיקר בלב העיר. לא תמיד הנהגים אשמים בתאונות כאלו: לעיתים הולכי הרגל אינם שומרים על כללי הבטיחות בדרכים, חוצים מעבר חציה באור אדום או מתפרצים לפתע לכביש.

חלק מהתאונות מתרחשות בין כלי רכב לעצם ניח כמו עמוד, עץ או קיר. במקרה כזה קל לקבוע, כי הנהג נושא באחריות לתאונה, אלא אם כן יוכח כי התרחש כשל מכני ברכב או שליקוי תשתיתי גרם לתאונה. לעומת זאת, במקרה של שני כלי רכב המתנגשים זה בזה יש לרוב צורך בבוחני תנועה של משטרת התנועה שיבדקו את השטח וינתחו את המימצאים.

תאונות בין שני כלי רכב הן הקשות ביותר. יש להבחין בין **תאונה חזיתית לתאונה צידית**, כאשר בראשונה התוצאות עלולות להיות עגומות יותר, בשל המהירות היחסית הגבוהה בין שתי המכוניות. תאונות בין כלי רכב מסתיימות לעיתים קרובות בריסוקן של המכוניות ובפגיעה בנפש. הרכב הקשיח והגבוה מבין השניים נהנה מעדיפות, וייתכן שהנוסעים בו יצאו בנזקים קלים, בעוד שבכלי הרכב השני יהיו נזקים חמורים בהרבה.

שני מקרים מיוחדים של תאונות ראויים להרחבה נוספת. **תאונת שרשרת** היא תאונת דרכים הגוררת תאונות מישניות נוספות. תאונת שרשרת נגרמת בדרך כלל משילוב של שני גורמים - בלימת פתאום ואי שמירת מרחק. המקרה המיוחד השני הוא **תאונת פגע וברח** - תאונת דרכים שבה גורם התאונה מסתלק מהאזור מבלי להגיש עזרה לנפגעים ומבלי להזדהות. החוק בישראל מבדיל בין תאונה שיש בה פגיעה גופנית לאנשים (ואז חלה על האזרח) חובת דיווח למשטרה, לבין תאונת נזק, שבה רק נגרם נזק למכוניות (ואז אין חובת דיווח למשטרה, אלא החלפת מידע אישי בין המעורבים בתאונה). במקרה של תאונת פגע וברח, גם אם מדובר ב"תאונת נזק", יש לדווח על הנהג הנמלט למשטרה.

אי שמירת מרחק היא אחד הגורמים לתאונות שרשרת.

מחיר התאונות

על פי נתונים של ארגון הבריאות העולמי בכל שנה נהרגים ברחבי העולם כתוצאה מתאונות דרכים כ-1.2 מיליון אנשים וכ-50 מיליון נפצעים, ורבים מהם הופכים נכים לצמיתות. העלות הכלכלית העולמית השנתית של תאונות הדרכים מוערכת ב-518 מיליארד דולר.

בשישים שנות קיומה של מדינת ישראל נהרגו למעלה משלושים אלף בני אדם בתאונות דרכים - משמעותית יותר מכל מלחמות ישראל גם יחד. על פי נתוני משרד התחבורה לשנת 2001, ישראל נמצאת במקום ה-12 בעולם במספר ההרוגים יחסית לגודל האוכלוסייה ובמקום החמישי יחסית למספר כלי הרכב. עלותן של תאונות הדרכים למשק הישראלי מוערכת ב-12.6 מיליארד ש"ח בשנה.

בעשור האחרון חלה ירידה של למעלה מ-30% במספר ההרוגים בכבישים. באמצע שנות ה-90 נרשם שיא של למעלה מ-700 הרוגים בממוצע בכל שנה, ואילו בשנת 2005 נהרגו 469 אנשים בתאונות דרכים בישראל, שפל של 23 שנה. במקביל נרשמה ירידה במספר השנתי של הנפגעים בתאונות דרכים, ובמספר תאונות הדרכים השנתי בכבישי הארץ.

מעורבות של משאיות בתאונות דרכים.

נתון בולט הוא השכיחות הגבוהה של כלי רכב כבדים בתאונות קטלניות בישראל. משאיות מעורבות בכ-17% מהתאונות הקטלניות בעוד הן מהוות רק 2.3% מכלי הרכב בישראל. אוטובוסים מעורבים בתאונות קטלניות פי 9.6 מאשר כלי רכב פרטיים. הסיבות העיקריות לכך הן כמות הנסיעות המרובה (לעומת כלי רכב פרטיים) והתנע הגדול של כלי הרכב הכבדים.

על פי נתוני המשטרה, הסיבות העיקריות לתאונות הקשות הן אי-ציות לרמזור, סטייה מנתיב (בעיקר ניסיונות עקיפה על קו הפרדה רצוף), אי-מתן זכות קדימה, אי-שמירת מרחק, מהירות מופרזת לתנאי הדרך (להבדיל ממהירות שאינה חוקית) ואי-מתן זכות קדימה להולכי רגל. כשליש מההרוגים בתאונות הם הולכי רגל, וחלק ניכר מהם נפגעו בעת שחצו מעבר חצייה מסומן. מחקרים שערכה הרשות לבטיחות בדרכים מוכיחים כי בתקופות של מתח ולחץ יש עליה במספר תאונות הדרכים.

מספר דוגמאות לאי ציות לחוקי התנועה.

מימין לשמאל: העמסת משאות ונוסעים מעל למותר, כניסה לצמת באור אדום, עקיפה בקו הפרדה רצוף.

מניעת תאונות דרכים

בכל מדינות העולם נוקטים באמצעים שונים במטרה להוריד את כמות תאונות הדרכים ואת מידת הקטלניות שלהן. אמצעים אלו כוללים אכיפה מוגברת של חוקי התנועה ופעולות הסברה להגברת המודעות לבטיחות בדרכים. גם חברות הרכב פועלות לשיפור הבטיחות של הרכב באמצעות חיזוק השלדה, התקנת כריות אוויר מתנפחות, שילוב אמצעי עזר אלקטרוניים וכו'.

תאונות דרכים אינן גזירה מן השמים. את רובן המכריע ניתן למנוע פשוט על ידי קיום הוראות החוק. אם נקפיד לציית לחוקי התנועה, נשמור על כשירותם של כלי הרכב, וננהג בהתאם לתנאי הסביבה (תנאי הראות, מזג אוויר ומצב הכביש) – מספר תאונות הדרכים ירד פלאים. על הנוהג ברכב לזכור כי בידיו הופקד כלי מאסיבי אשר עלול להמיט אסון עליו ועל אחרים. זכרו: חיי אדם נתונים בידינו – הבה נשמור עליהם!

חותמת ביול: אל תיקח סיכון – מנע מוות בכבישים.

חותמת תעמולה: חוסר זהירות של נהגים הורגת!

יוחנן מי-רז הוא הממונה על בטיחות בחברת החשמל. הוא אוסף את נושא הבטיחות על הבטיו השונים. התצוגה שלו "ונשמרתם מאוד לנפשותיכם" זכתה במדליית כסף גדולה ברמה הבינלאומית. לתגובות: meyraz1@bezeqint.net

לא קיבלת את נושאונט?

נושאונט, העיתון הבולאי המקוון הראשון בשפה העברית, מופץ ארבע פעמים בשנה. חברי איל"ת זכאים לקבל אותו ללא תשלום, אולם לצורך הפצת נושאונט אנו זקוקים לכתובת הדואר האלקטרוני (e-mail) שלכם. כתובתכם תשמש את ועד האגודה

ואת העורכים לצרכי פעילות האגודה בלבד, ולא ייעשה בה כל שימוש אחר. פנו אלינו עוד היום לכתובת noson.ed@gmail.com, וגם אתם תקבלו את נושאונט. נשמח גם לשלוח לכם גליונות ישנים, על פי בקשה.

מדע בשרות המשטרה אבינועים כץ

כל משטרות העולם משתמשות כיום באמצעים טכנולוגיים שונים על מנת לחשוף פשעים שבוצעו וללכוד את מבצעייהם. תגליות מדעיות שונות נרתמו לטובת מטרה זו. המשטרות נעזרות במגוון שיטות, ובהן בדיקות מעבדה של דם, רוק, שיער, זרע, סמים, סיבים בדיקות די-אן-איי, מיסמכים וכתבי יד, זיהוי קול, בליסטיקה, פוליגרף וזו רק רשימה חלקית. בבדיקות אלו נעשה שימוש במיטב המכשירים המדעיים, כגון מיקרוסקופ אלקטרוני, מדי מהירות על בסיס לייזר, עיבוד תמונה ממוחשב, אמצעי ספקטרוסקופיה של חומרים ועוד. כתבה זו תציג רק חלק מהאמצעים הטכנולוגיים והמדעיים שבהם נעזרות המשטרות בעבודתן. מדובר בשטח רחב מאוד, ולכן לא ניתן להציג את כל השיטות במסגרת כתבת המגזין. אולם די בהצגה חלקית זו כדי להשתכנע, כי בעבודת המשטרה נעשה שימוש באמצעים מתחכמים מאין כמותם.

מדע בשרות המשטרה.

טביעות אצבע

מבין האמצעים הטכנולוגיים והמדעיים בהם עושה המשטרה שימוש הידוע ביותר הוא השימוש בטביעות אצבעות. שטח פני העור של האדם בקצות האצבעות, בכף היד ובכף הרגל אינו חלק. הוא חרוץ על ידי תלמים היוצרים מגוון תצורות של התקמטויות אופייניות. תצורות אלו מתהוות בעובר כבר בשליש השני של ההיריון, ונשארות קבועות כל חייו. תלמים אלו נקבעים על ידי גדילה של פטמות – בלוטות זעירות מתחת לעור – הכוללות נימים ולפעמים גם קצות עצבים. הצורה הסופית המתקבלת היא **לעולם** שונה מפרט אחד למשנהו.

טביעת אצבע היא הצורה המתקבלת מלחיצת אצבע על גבי משטח חלק. כל טביעת אצבע היא ייחודית לאותו אדם - אפילו לתאומים זהים יש טביעות אצבע שונות. טביעת אצבעו של אדם אינה משתנה במהלך חייו, והיא משמשת לזיהוי אנשים בידי ארגונים כגון המשטרה והצבא. ברוב המקרים הטביעות אינן נראות לעין (טביעות לטנטיות), ואז ניתן לחשוף אותן באמצעות שימוש באבקה או באמצעים כימיים שונים. טביעת אצבע הייתה המאפיין הראשון ששימש לזיהוי ביומטרי.

בעזרת טביעת אצבע ניתן לזהות תינוקות שנחטפו. מימין: סמל האינטרפול.

מדע ניתוח טביעות האצבעות נקרא דקטילוגרפיה, והוא נמצא בשימוש בעיקר לצורכי כוחות הביטחון. ברוב המשטרות בעולם נמצא מאגר טביעות אצבע של אנשים שנעצרו בגין עבירות מסוימות, כדי לזרז את זיהוין במקרה של פשע עתידי. מאגר המידע של

ה-FBI הוא מאגר טביעות האצבע הגדול בעולם, ומכיל למעלה מ-47 מיליון דגימות. המאגר הממוחשב של משטרת ישראל מכיל כחצי מיליון דגימות, ומשמש בנוסף גם לזיהוי קורבנות אסון.

אין הוכחה לשימוש בטביעות אצבע לזיהוי אנשים בתקופות קדומות, אף על פי שקיימת סברה כי הסינים עמדו על אופיין המיוחד כבר לפני אלפי שנים. ההכרה המודרנית בכך, סיווג הטביעות ושימושן הנוכחי הוא מדע חדש יחסית.

גליון מזכרת לכבודו של חואן ווסטיץ'.

בשנת 1823 פרסם **ג'ון פרקינג'י**, פרופסור לאנטומיה מאוניברסיטת ברסלאו, מאמר בנושא טביעות האצבעות. הוא סיווג אותן לפי תשעה דגמים, אך לא העלה את נושא השימוש בהן לצורך זיהוי. ב-1880 פרסם ד"ר **הנרי פאולדס** מאמר ראשון בנושא בירחון המדעי האמריקאי הנודע נייצ'ר. ב-1886 חזר פאולדס למולדתו בריטניה והציע למשטרת לונדון את השימוש בטביעות אצבע, אך הצעתו נדחתה. שש שנים מאוחר יותר פרסם **סר פרנסיס גאלטון** מודל סטטיסטי מפורט של ניתוח זיהוי טביעות אצבע, ועודד את השימוש בהן בשירות החוק בספרו "טביעות אצבע". השימוש המשטרתי הראשון בטביעות אצבע נעשה בארגנטינה בשנת 1892: קצין המשטרה **חואן ווסטיץ'**, שלמד את ספרו של גאלטון, זיהה טביעת אצבע מוכתמת בדם בזירת רצח. הוא מצא התאמה בין טביעת אצבע זו לבין טביעה דומה אותה נטל מהחשודה ברצח, ובכך הוכיח את אשמתה.

ב-1901 פיתח **סר אדוארד ריצ'רד הנרי** את "סיווג הנרי" - שיטה לסיווג ולמיון טביעות אצבעות, הנמצאת בשימוש (בשינויים קלים) עד היום. גם מי שאינו מנוסה בזיהוי טביעות אצבע מסוגל להבחין בנקל בין שלושת הסוגים העיקריים של הטביעות:

"מערבולת", "לולאה" ו"קשת". שיטת הסיווג של הנרי כוללת בתוכה סיווג מעמיק יותר, המפריד בין לולאות רדיאליות וקוויות ובין סוגים שונים של מערבולות.

די-אן-איי

הדי-אן-איי היא מולקולת ענק של חומצת גרעין בעלת מבנה של סליל כפול. מולקולה זו מכילה את כל המידע התורשתי לבנייתם של החלבונים בתא אצל כל האורגניזמים הידועים, החל מחיידקים ועד לבני אדם, ואף בחלק מהנגיפים. הדי-אן-איי מושווה לעתים תכופות למרשם או קוד, מכיוון שהוא כולל את ההוראות הנחוצות לבניית רכיבי התא. כל מקטע משמעותי בדי-אן-איי המכיל מידע לבניית חלבון או הוראות בקרה נקרא גן. הדי-אן-איי מורכב מארבע אבני בניין הקרויים נוקלאוטידים. הנוקלאוטידים מחולקים לשני זוגות קבועים A ו-T, או G ו-C. מיליוני זוגות כאלו מרכיבים את הדי-אן-איי, ויוצרים סליל כפול. הסליל הכפול ארוז בצורה קומפקטית במבנה של כרומוזומים. פיענוח מבנה הדי-אן-איי נזקף לזכות המדענים הבריטים **ג'יימס ווטסון** ו**פרנסיס קריק** בשנת 1953. השניים אף זכו בפרס נובל לפיזיולוגיה ורפואה על הגילוי.

לדי-אן-איי יש מבנה של סליל כפול.

הדרך להפיק דגימות די-אן-איי לצרכים משטרתיים נתגלתה לראשונה ב-1984 ומאז עושות רשיות החוק ברחבי העולם שימוש נרחב בשיטה זו. כמעט לכל זירת פשע חמור מגיעים צוותי זיהוי פלילי, אשר סורקים את הזירה בחיפוש אחר דגימות אשר מהן ניתן להפיק די-אן-איי. במשטרת ישראל מנוהל מאגר של דגימות די-אן-איי שנלקחו מחשודים, נאשמים ומורשעים במעשי עבירה, או שנמצאו בזירת פשע.

על פי חוק סדר הדין הפלילי המשטרה רשאית כיום ליטול דגימות ביולוגיות (דגימת שיער, דגימת תאים מחלקה הפנימי של הלחי ודגימת דם מזערית) מחשודים, נאשמים ומורשעים, לאחסן אותם ולנהל מאגר של דגימות לשם זיהוי חשודים והשוואה עם ממצאים מזירות פשע. מאגר הדי-אן-איי של משטרת ישראל הוקם בפברואר 2007. ביוני 2008 פורסם, שהמאגר מכיל למעלה מ-28,000 דגימות, ובזכותו כבר פוענחו כשלוש מאות מקרי פשע.

חותמת ביול של מעבדה המבצעת אנליזה די-אן-איי של דגימות דם.

באפריל 2006 נרצחה עורכת הדין **ענת פלינר** בפתח ביתה. פלינר נדקרה פעמים בבטנה לעיני ילדיה, בני ה-10 וה-12. הילדים, שראו את האם מתמוטטת ומתבוססת בדמה, מיהרו להזעיק עזרה. לפני שנפטרה הספיקה לספר לשוטרים כי הדוקר הוא "בחור צעיר שאינה מכירה". משך תקופה ארוכה חיפשו במשטרה קצה חוט בפרשת הרצח, אך ללא הצלחה. במסגרת מבצע לאיסוף די-אן-איי מאסירים שנערך על ידי המשטרה ושירות בתי הסוהר בשנת 2008 נמצאה התאמה בין דגימה שנלקחה מנער לבין הסכין שבו נדקרה ענת פלינר ז"ל, ואשר הושאר בזירת הרצח. כך, בתום שנתיים של חקירה, פוענח הרצח.

השוואת סימנים וחומרים

בכל זירת עבירה ניתן לאסוף ממצאים, אשר באמצעותם ניתן להגיע לחקר האמת, לגלות את אשר אירע ולאתר את העברין. בתחום זה המשטרה עוסקת בעיקר באיפיונם ובהשוואתם של סימני מגע שונים ושל מדגמי חומר זעירים, שהעברין והזירה החליפו זה עם זה בעת "ביקורו" של העברין בזירה. בבדיקות המעבדה ניתן דגש מיוחד לאותן ראיות שהעברין איננו נותן דעתו עליהן ואיננו מודע אפילו לנוכחותם עליו. הבדיקות העיקריות בתחום זה הן השוואה ואיפיון של סימני כלים, השוואת עקבות נעלים וצמיגים, השוואה של שברי זכוכית, שבבי צבע ורסיסי מתכת, בבדיקות שרידי ירי, זיהוי חומרי נפץ וזיהוי רעלים.

טביעת רגל יכולה לסייע בחקירה.

ספקטרוסקופיה בשימוש המשטרה: הבול מראה את ספקטרום הצבעים של האור הנראה, ואת קווי הפליטה הבדידים של חומרים שונים. הבול הונפק ליוכל ה-100 של המשטרה הרכובה בקנדה.

לצורך זה מפעילה המשטרה מגוון רחב של שיטות בדיקה, החל בבדיקות חזותיות, דרך מיקרוסקופיה אופטית, ספקטרוסקופיה של קרינה אינפרא אדומה וכלה במיקרוסקופית אלקטרונית המשולבת בספקטרוסקופיה של קרני X. בנוסף לכך מפעילה המעבדה גם שיטות כימיות שונות לחשיפה, הגברה ושיחזור של סימנים וחלקיקים מסוגים שונים (עקבות נעלים, שיחזור מספרים מחוקים, הערכת מרחקי ירי וכו').

מקרה הרצח של **תאיר ראדה** בדצמבר 2006 זיעזע את המדינה ונמצא כיום בערכאות משפטיות. מבלי להכנס לכל הפרטים של המקרה, אציין רק כי אחת מהראיות שהוצגו במשפט זה היא עקבת הנעל של הנאשם במעשה על גבי מכנסי הג'ינס של תאיר.

בליסטיקה

בליסטיקה הוא תחום מדעי העוסק בתנועת והתנהגות קליעים. מילולית בליסטיקה בלטינית פירושה השלכה, ומכאן גם המונח "בליסטרה". מבחינה משפטית הבליסטיקה מטפלת בעיקר בשני תחומים:

א. בליסטיקה חיצונית, בה נעשים חישובי מסלולי ירי, של קליעים שונים, על מנת לאשר, או להפריך, קיום קו ירי אפשרי.

ב. זיהוי והשוואת סימנים בכלי נשק ותחמושת.

במעבדות הנשק מתבצעות בדיקות בליסטיות לכלי נשק שונים, אשר נתפסו במסגרת אירועים פליליים או ביטחוניים. מטרתן של בדיקות אלה היא לקבוע אם כלי נשק מסויים ירה את הקליעים או את התרמילים שנמצאו בזירת ארוע.

ישן מפני חדש תוציאו: סדרת בולים מניו זילנד, המתארת פעולות שונות של המשטרה ובהם בדיקה בעזרת מיקרוסקופ, בדיקת אקדח ועוד.

כל כלי נשק משאיר שני סוגי סימנים – משפחתיים וייחודיים. סימנים משפחתיים, המשותפים לכל כלי הנשק מאותו סוג, תוצר ודגם - מקורם באופי התכנון של כלי הנשק. סימנים ייחודיים הם מעין טביעת אצבע של כלי הנשק. מקורם בתהליכי הייצור של כלי הנשק, וכן בפגמים הנוצרים במהלך השימוש בנשק ומבלאי טבעי שלו. שני סוגי הסימנים מוטבעים על כל תרמיל וקליע הנורים מנשק מסוים. הסימנים המשפחתיים מאפשרים לזהות את סוג הנשק (אקדח, רובה, תת מקלע וכדומה) ולעתים אף את היצרן והדגם שלו. הסימנים הייחודיים, מאפשרים לקשר בין נשק מסוים לבין תרמיל ו/או קליע שנורו ממנו.

בעבר נעשתה עבודת ההשוואה, בין נשק לתרמיל ו/או קליע, באופן ידני על ידי מומחה אנושי שהסתייע במיקרוסקופ השוואתי. כיום ישנן מערכות אוטומטיות, המסייעות לבצע מיון וזיהוי ראשוני, אך עדיין נדרשת מעורבות של מומחה אנושי שיאשר את ההשוואה.

ב-2 במרץ 1988, סמוך לשעה 5:30 הגיע אדם רעול פנים לתחנת הדלק שבבית חנן ובאיומי אקדח שדד את בעל התחנה. המשטרה פתחה בחקירה, אולם היה זה בעל התחנה שלמחרת בבוקר מצא בקירבת מקום התדלוק כדור עקר של אקדח, והעביר אותו לידי החוקרים. שבוע לאחר מכן בוצע ניסיון שוד של תחנת דלק אחרת, ובמהלכו נעצר חשוד כשברשותו אקדח. בבדיקה בליסטית הוברר, כי הכדור העקר מהשוד

הראשון נורה מהאקדח שנתפס ברשותו של החשוד. בית המשפט המחוזי הרשיע את העבריין הן בניסיון השוד בו הוא נתפס והן בשוד שאירע בבית חנו. הראיה המרכזית היתה ההשוואה הבליסטית, שקבעה כי הכדור העקר נורה מאותו אקדח.

פיקוח תעבורה בדרכים

נושא התעבורה בדרכים מהווה סוגייה מורכבת אשר מתעצמת עם הגידול באוכלוסייה, העיור הרב והגידול העצום במספר כלי הרכב הנעים בכבישים. משטרות רבות מתלבטות כיצד לאכוף את חוקי התנועה בצורה אפקטיבית מבלי להפריעה לזרימת התנועה. אכיפת המהירות המותרת שנואה על הנהגים, למרות שהיא נועדה להגן על כל המשתמשים בדרך (נהגים, נוסעים, הולכי רגל).

המשטרות מפעילות מגוון אמצעים, חלקם נייחים וחלקם ניידים, על מנת לתפוס את עברייני המהירות. אחדים מאמצעי האכיפה שעושה המשטרה מבוססים על אפקט דופלר, על שם המתמטיקאי האוסטרי **כריסטיאן אנדראס דופלר** אשר ניסח את התופעה לראשונה ב-1842. אפקט דופלר מתייחס לתופעה של שינוי בתדירות ובאורך הגל הנפלט ממקור אשר נמצא בתנועה יחסית למקום המדידה.

כריסטיאן דופלר.

דוגמה לאפקט דופלר בקול היא מכונית המשמיעה צליל כלשהוא (צפירת אזעקה או רעש המנוע) אשר נמצאת בתנועה יחסית לאדם העומד בצד הכביש. האדם מרגיש את השינוי בתדירות גלי קול. כאשר המכונית מתקרבת תדירות הקול גבוהה יותר מזו הנשמעת במכונית (ולכן הצליל הנשמע גבוה יותר) וכאשר המכונית מתרחקת, התדירות נמוכה יותר (והצליל נמוך יותר). חשוב לציין שאפקט דופלר מתרחש גם בתזוזה של מקור הגל יחסית לצופה וגם במקרה של תזוזת הצופה יחסית למקור הגל (תנועה יחסית). לאפקט דופלר האופטי יש שימושים רבים באסטרונומיה, בפיזיקה אטומית ורפואה.

במשטרת ישראל ישנם מספר סוגים של מכמונות מהירות, המופעלות במקומות ומצבים שונים. האמצעי המוביל בנושא אכיפת מהירות הנסיעה הוא אקדח הלייזר. האקדח יורה קרן לייזר צרה ביותר באורך גל של 904 ננומטר (תחום אור שאינו נראה לעין) לעבר רכב המטרה. מהירות הרכב מחושבת על ידי השינוי בזמן שלוקח לפולסים לחזור מהמטרה לעומת הזמן שלוקח להם להגיע למטרה (באופן דומה לרדאר דופלר).

בצד האקדח נעשה שימוש במכמונות "דבורה" מתוך ניידת נוסעת, וכן במצלמות. חלק מהמצלמות הן סטטיות (למשל, מורכבות על עמודים בצד הדרך), וחלק מופעלות מניידת. על פי רוב הניידת תעמוד בצד הדרך כאשר תא המטען פתוח, על מנת ליצור מראית עין של רכב תמים שעצר בצד הדרך לצורך תיקון. המצלמות מורכבות משלושה חלקים: רדאר, מצלמה ויחידת פלאש. הרדאר פועל בהספק נמוך של כחצי מיליוואט, כך שקשה מאוד לחשוף את קיומו. כאשר הרדאר קולט רכב אשר נע במהירות הגדולה ממהירות הסף המוגדרת הוא מפעיל את המצלמה והפלאש במקביל.

אי שמירה על המהירות המותרת, ותוצאותיה העגומות. דבר בולים מברית המועצות.

לסיכום

השגת ראיות קבילות על ידי המשטרה במשפט פלילי מחייבת שימוש באמצעים מדעיים. במשפט פלילי ראיות אשר הושגו באמצעים מדעיים נחשבות לאובייקטיביות, ומשום כך משקלן רב. לפיכך כל משטרות העולם עושות מאמצים רבים בהשגת אותן ראיות, אם באמצעות מכשור מתאים ואם באמצעות מתודות מדעיות.

אבינועם כץ הוא סגן ניצב בדימוס של משטרת ישראל, ואוסף את נושא המשטרה.
כתובתו לצורך תגובות: katzavinoam@bezeqint.net

יריד בולים חודשי בדיזנגוף סנטר

יריד הבולים מתקיים אחת לחודש בגשר בדיזנגוף סנטר בתל אביב. היריד מאורגן על ידי התאחדות בולאי ישראל, השירות הבולאי ואגודת סוחרים הבולים. היריד פתוח בין השעות 12:00 ל-19:00. הכניסה חופשית.

האירועים הבאים:

7.7.2009 ,4.8.2009 ,1.9.2009

מגנה כרטה ליברטום אריק שורץ

ספק אם מישהו מהברונים שנאספו במישורי הדשא הרחבים של ראנימיד בחמישה עשר ביוני 1215 העלה בדעתו שמעשיו באותו יום יישארו חקוקים בהיסטוריה האנושית במשך מאות שנים. אותו יום קיץ רגוע הכריחו הברונים את מלכם לחתום על הסכם שנודע לימים בשמו הלטיני "מגנה כרטה ליברטום", ובתרגום חופשי לעברית "מגילת הזכויות הגדולה". נבדוק בקצרה מה כולל מסמך זה, אך ראשית, קצת היסטוריה ורקע.

ב-1066 נכבשה אנגליה על ידי הנורמנים, **ויליאם הכובש** הומלך על הארץ כולה. בניסיון להשיג שלטון ריכוזי ניסה המלך החדש ליצור שיתוף פעולה עם הברונים והרוזנים. מאבקי הכוחות בין המלך והאצולה (וכן עם הכנסייה) יעברו כחוט השני לאורך ההיסטוריה האנגלית כולה, עד המאה העשרים. במוקד המאבקים עמדו לרוב שאלות של מיסוי (שהרי האצילים היו בעלי הממון, ואלו שנדרשו לשלם מיסים למלך) וכן שאלות של סמכות.

במסגרת מאבקים אלו קיבל על עצמו המלך **הנרי השני**, נינו של ויליאם הכובש, את "המשפט המקובל" (ה-common law), אשר כולם, כולל המלך עצמו, כפופים לו. לכאורה היה בכל ויתור על סמכויות, אך למעשה "המשפט המקובל" גזל מהאצילים את היכולת לקבוע את החוקים באיזורי השליטה שלהם. מהלך חשוב אחר של הנרי השני היה חוק "בית הדין של קלרנדון", בדיוק מאה שנה לאחר הכיבוש הנורמני. עד חוק זה נוהלו משפטים בשיטות הנראות מזעזעות כיום, כגון "משפט על ידי נסיון" (שבו הועמד הנאשם בפני עינויים, ויכולת העמידה שלו קבעה את חפותו, כביכול) או "משפט על ידי קרב" (שבו שני הצדדים הניצים נשלחו להלחם זה בזה, פשוטו כמשמעו). עתה החלו משפטים להתנהל על פי עדויות, וסמכויות השיפוט הועברו לשופטים נודדים (שלא קשורים לאציל המקומי) ולאנשים מן השורה, מה שיהפוך להיות בעתיד חבר המושבעים.

ריצ'ארד לב הארי.

לאחר מותו של המלך הנרי השני עלה לשלטון בנו **ריצ'ארד לב הארי**, שהתפרסם בעיקר כמי שעמד בראש מסע הצלב השלישי. בדרכו חזרה לאנגליה הוא נתפס על ידי האוסטרים, נלקח בשבי ושוחרר רק לאחר תשלום כופר משמעותי, דבר שהכביד מאוד על מצבה הכלכלי של אנגליה. ב-1999 מת ריצ'ארד, ואחיו **ג'ון "בלי ארץ"** הומלך תחתיו. ג'ון היה מועמד שנוי במחלוקת, ומאזן הכוחות בין המלך לאצילים השתנה. כבר בימיו של ריצ'ארד נחלשה המלוכה, בין השאר בגלל העדרו בשנים בהן נטל חלק במסע הצלב והיה בשבי. עתה עמד בפני האצילים מלך חלש בהרבה.

תקופת מלכותו של ג'ון הייתה אחת ההרסניות ביותר בהיסטוריה של אנגליה. מלכתחילה היה ג'ון שרוי במאבק של המלוכה, וכדי להבטיח את שלטונו הוא נזקק לתמיכתו של **פיליפ השני**, מלך צרפת. בתמורה לתמיכה זו הוא ויתר על דוכסות נורמנדי לטובת הצרפתים. ב-1214 הצטרף ג'ון לקואליציה כנגד פיליפ השני, הפסיד במערכה ונאלץ לחתום על הסכם בו הוא ויתר על שטחים נוספים בצרפת של ימינו.

על רקע המלחמה הכושלת, המיסים הגבוהים (תוצאה הרסנית נוספת של המלחמה) וחוסר שביעות רצונם ממלכם, איימו הברונים האנגליים על המלך ג'ון לצאת במרד גלוי נגדו אם לא ימלא את דרישותיהם. ב-15 ביוני 1215 נאלץ המלך ג'ון לחתום על המגנה כרטה, גיבורת סיפורנו. מסמך זה – "המגילה הגדולה" היה למעשה חוזה בין המלך לבין הברונים, המגביל את סמכויות הכתר ונחשב (בטעות, כיוון שנחתמו מסמכים דומים עוד לפני כן) לראשית המשפט החוקתי האנגלי. עם חתימת החוזה בין המלך לנתיניו הפכו האחרונים מנתינים לאזרחים בעלי זכויות. על פי המגילה, ובפעם הראשונה בתולדות אנגליה עלול היה אי מילוי תנאי החוזה על ידי המלך לגרום לאבדן זכויותיו, כפי שהדבר נכון לגבי זכויות הברון. במילים אחרות, המלך הפך להיות "מלך על-תנאי": אם לא ימלא את חובותיו, יאבד את מלוכתו.

המלך ג'ון חותם
על המגנה כרטה.

חשיבותה הרבה של המגנה כרטה בהתפתחות החוקתית של אנגליה טמונה בעיקר בסעיפים העוסקים בהגבלת סמכויותיו של המלך. סעיף אחד כזה חייב את המלך לקבל את הסכמתה של "מועצת ברונים כללית" לכל דרישה שלו לתשלום כספים החורגים מן הנוהל הפיאודלי המקובל. סעיף אחר קבע, כי מועצת הברונים תפקח על שמירת הזכויות שנקבעו במסמך. הסעיף העניק למועצה סמכות לאלץ את המלך "בכל דרך אפשרית" לפעול בהתאם למוסכם. מועצת הברונים הכללית היא, למעשה, אם הפרלמנט המודרני.

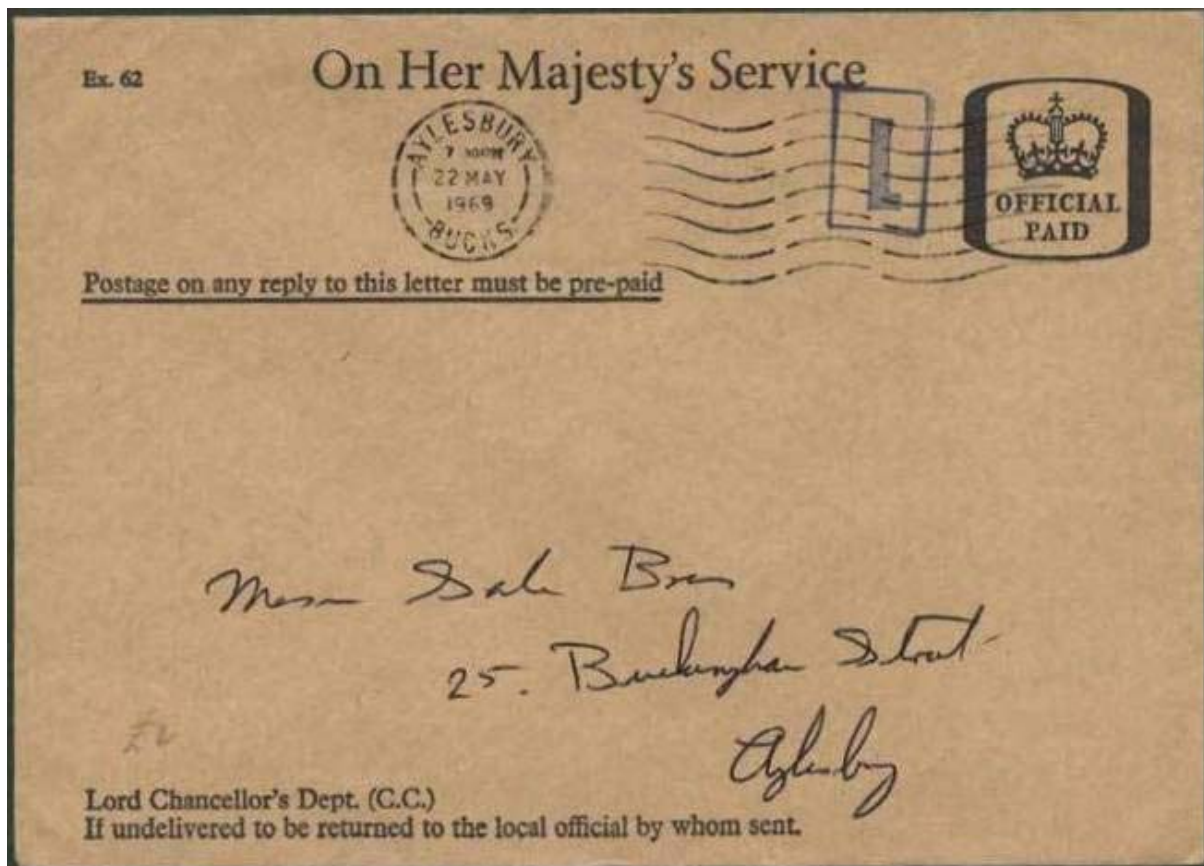

בארצות הברית ציינו את יובל ה-750
למגנה כרטה בשנת 1965.

בנוסף לעיסוק במעמדו של המלך קובעת המגנה כרטה כי לכל אזרח זכויות בסיסיות: "יהא כל אזרח מוגן ויהנה הנאה חופשית מחייו, מחירותו ומרכושו, עד אשר יפסק אחרת על פי דין". מאות שנים אחר כך יקבעו גם הכרזת העצמאות של ארצות הברית ואמנת זכויות האדם של האו"ם – בין היתר על בסיסה של המגנה כרטה – את שלוש זכויות היסוד של האדם "חירות, חיים וקניין". זכויות אלה מוקנות כיום ברוב מדינות העולם לכל אדם באשר הוא, מרגע לידתו ועד מותו ואיש אינו רשאי לפגוע בהן אלא על פי הוראות החוק.

פרקים נוספים במגילה הגדולה עוסקים בחופש הכנסייה מהשלטון, חופש כלכלי לסוחרים, חריותיהן של הערים מפני השלטון המרכזי, הפרדת המלוכה מהמשפט והקמת מערכת משפטית עצמאית ובלתי תלויה אשר בראשה עומד הלורד צ'נסלור. בנוסף נקבעו הגבלות ביחס לענישת נאשמים: מעתה הענישה צריכה להיות פרופורציונלית והוגנת, והרשעתו של אדם בעבירות פליליות תעשה רק על סמך עדויות. כיום נראות זכויות בסיסיות אלו, איך לומר – בסיסיות, אך בימיו של המלך ג'ון הן היוו מהפכה עולמית של ממש.

ליהודים מתייחס המגילה באופן מעניין: סעיף 10 של המגנה כרטה קובע כי אם אדם שלווה כסף מיהודי מת לפני החזרת ההלוואה, יורשיו פטורים מתשלום הריבית על ההלוואה שקיבל המנוח כל עוד הם קטינים. סעיף 11 קובע כי אלמנת הלווה יכולה להחזיק בידיה את הנדוניה שקיבלה ולא לשלם מתוכה את החזר החוב. בסך הכל מפורטים במגנה כרטה שישים סעיפי הוראות שונים, בנוסף על הקדמה לא קצרה וסיום מייגע.

מכתב מלישכתו של הלורד צ'נסלור, הממונה על מערכת המשפט.

למרות חתימת המגילה פחות משנה אחר כך, מרדו הברונים האנגליים במלך ג'ון וקראו לפיליפ השני לפלוש לאנגליה כדי להגן עליהם. בתמורה הבטיחו את הכתר ללואי, יורש העצר הצרפתי. לואי לא היסס ופלש לאנגליה בראש הצבא המלכותי של צרפת, לחם במלך ג'ון ובאפריל 1216 קיבל את כתר אנגליה. שכירי החרב הצרפתיים של המלך ג'ון סירבו להילחם נגד לואי, והמלך ג'ון נאלץ לסגת אל ביצות ויילס, ולאפשר

ללואי להיכנס ללונדון. ג'ון המשיך ללחום ושיחרר את העיר לינקולן, אך בנסותו לחצות את הנהר ווש הציפה הגיאות אותו ואת צבאו. הוא קדח מחום, לקה בהרעלת קיבה כתוצאה משתיית יין מקולקל, ומת ב-19 באוקטובר 1216. שלטונו של המלך ג'ון הסתיים כאשר אנגליה הייתה קרועה במלחמת אזרחים, והוא עצמו היה על סף איבוד כס המלוכה. ג'ון המובס והמושפל שנאלץ לחתום שנה קודם לכן על המגנה כרטה התכוון אמנם להפר אותה, אך מותו בטרם עת גרם לכך שאנגליה זכתה למעין חוקה ששמרה על זכויותיהם של הנתינים מפני שרירות ליבו של המלך מאות רבות של שנים אחר כך. המאבק בין המלך לאביריו שהחל כויכוח על כסף ואדמות הוביל לחתימתו של מסמך המהווה בסיס לצורות השלטון המודרניות ולזכויות הפרט בעולם כולו.

אמנת זכויות האדם של האו"ם – גליון מזכרת שהונפק על ידי הארגון לציון עשרים שנה לחתימת האמנה.

הביטוי "מגנה כרטה" משמש עד היום בהקשרים שונים על מנת לציין מגילת זכויות יסוד בתחומי חיים שונים: חוק הגנת הצרכן נחשב כ"מגנה כרטה של הצרכנים", מגילת זכויות הנישום היא ה"מגנה כרטה של מס ההכנסה" וכן הלאה. נציין כי כל זכויות היסוד של הפרט המופיעות במגנה כרטה הופיעו מאות שנים קודם לכן במסמך אחר המוכר לנו היטב, וכתוב לא בלטינית כי אם בעברית – בחמשת חומשי התורה.

אריק שורץ הוא עורך דין ונוטריון. כתובתו למשלוח תגובות: שילוב 6, גבעתיים 53608. דואר אלקטרוני: sa-law@inter.net.il

חברים חדשים באיל"ת

האנשים הבאים הגישו בקשה לחברות באיל"ת. חבר האגודה המתנגד לקבלת מי מהם לחברות באגודה יפנה לוועד תוך חודש מפרסום הבטאון:

563 פודרובינק מיכאל, כרמיאל.

טרור! טרור! טרור! לורנס פִּישר

כיהודים החיים בישראל אנו עדים לפעולות טרור עוד מלפני קום המדינה. ארגוני החבלה עשו הכול על מנת לזרוע טרור בלליבותינו. המילה המקובלת בארץ היא "מחבל", אבל לטעמי היא אינה מתארת במדויק את הפעולות המתבצעות נגדנו. מחבל הינו אדם העושה פעולות חבלה, או בלעז saboteur. המילה החדשה יותר - מפגע (כלומר, אחד שמבצע פיגועים) - מתאימה יותר למציאות שלנו. אבל עדיין היא אינה משקפת במלואה את מהותו של הטרוריסט. מטרתו של הטרוריסט אינה רק "לפגוע" או "לחבל", אלא גם להטיל אימה. משום כך קורבנות הטרור הם אקראיים - כדי שכל אזרח שלו יחוש עצמו כמטרה בפוטנציה, ובכך יושג אפקט האימה.

מכתב שנשלח מסודן לישראל, והמיועד לטרוריסט סודאני, איש הפדאיון שהיה כלוא בארץ.

מבחינה היסטורית לטרור הפלשתינאי יש מספר שלבים, הנבדלים בעוצמתם ובאופן פעולתם. לאחר מלחמת השחרור עיקר פעולות הטרור בוצעו על ידי מתנדבים מקרב הפליטים הערבים, תחת השם פדאיון. קבוצות הפדאיון לא היו מאורגנות, אבל נהנו מתמיכה וייעוץ ממדינות ערב, בעיקר מצרים בהנהגת **גמאל עבד אל נאצר**. בשורות הפידאיון היו גם מתנדבים שלא מקרב הפלסטינאים אלא ממדינות ערב כמו סודן. עיקר פעילותם של אנשי הפדאיון הייתה באמצעות הסתננות דרך הגבול ותקיפת ישובי

הספר. ישראל הגיבה באמצעות פעולות תגמול (ליצירת הרתעה) וביצירת מכשולים על קו הגבול. פעולות הפידיאין נפסקו, למעשה, אחרי מבצע סיני.

בשנת 1959 היה **יאסר ערפאת**, יליד קהיר, בין המייסדים והמנהיגים של ארגון הפת"ח. האידיאולוגיה של הארגון הייתה מבוססת על שחרור פלסטין על ידי לחימה.

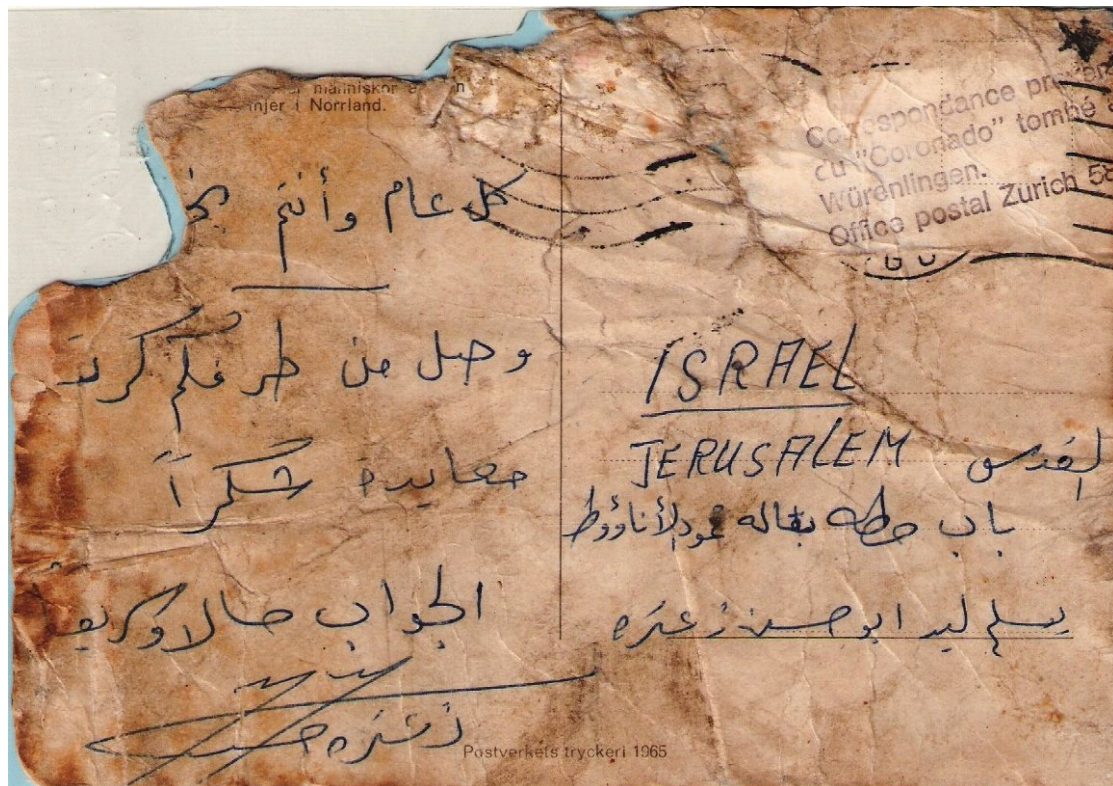
יאסר ערפאת

הארגון לשחרור פלסטין.

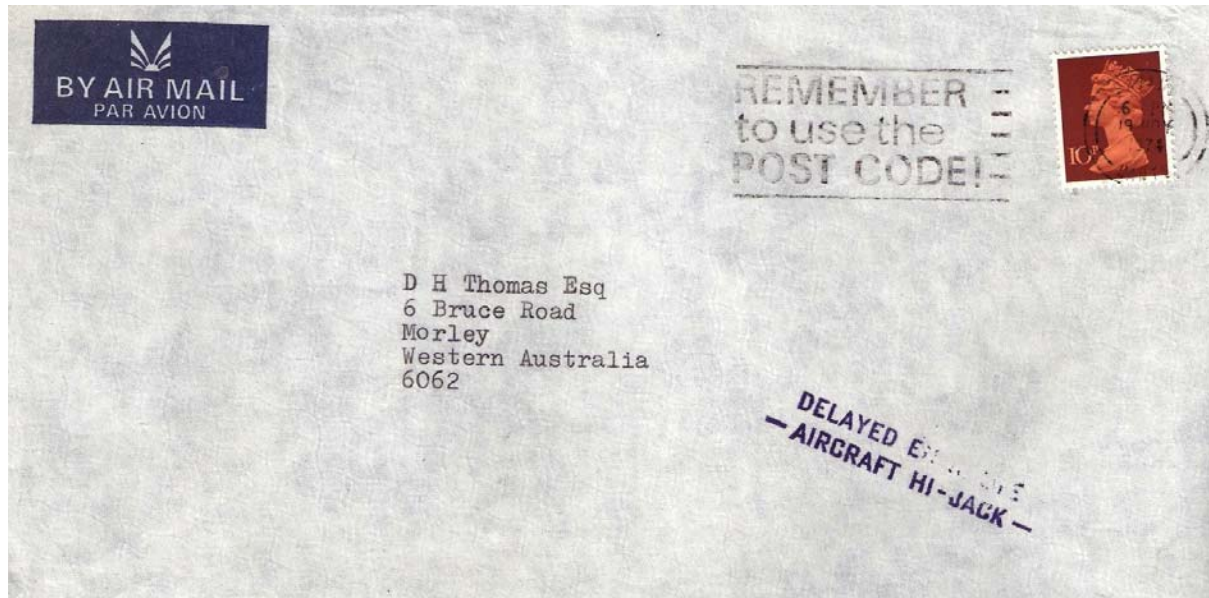
הפת"ח לא היה אז הארגון היחיד שהתיימר לייצג את העם הפלסטינאי. ב-2 ביוני 1964, ביוזמת הליגה הערבית, הוקם ארגון הגג אש"פ, שכלל את כל הארגונים הפלסטינאים דאז. בשל גודלו היה הפת"ח הגורם הדומיננטי באש"פ. ייצוג לפי גודלם שבו לפתח היו הייצוג הגדול ביותר.

פעולות טרור של אש"פ והפת"ח התגברו מאוד לאחר מלחמת ששת הימים, וכללו הטמנת פצצות במקומות הומי אדם. דוגמא קטלנית היא הפצצה שהיתה על סיפונה של טיסה 330 של חברת סוויסאייר מציריך לתל אביב ב-21 בפברואר 1970. תשע דקות לאחר ההמראה מציריך התפוצץ המטוס, ו-47 נוסעים ניספו. לאחר פעולה זו ומתוך חשש מפני פעולות דומות, הועבר כל הדואר משווייץ לישראל בדרך הים, למרות שהשולח שילם תעריף דואר אויר מלא.

מכתב שנשלח בטיסה 330 של חברת סוויסאייר. המטוס התפוצץ, והמכתב ניזוק אך הועבר ליעדו (למרבית האירוניה, ערבי תושב מזרח ירושלים). חותמת הדואר בצד ימין למעלה מסבירה את נסיבות הפגיעה במכתב.

הטרור בשחקים לא הוגבל למשלוח פצצות. בסוף שנות ה-60 ועד אמצע שנות ה-70 התמקדו הטרוריסטים בחטיפת מטוסים. ב-22 בנובמבר 1974 חטפו ארבעה פלסטינאים מטוס של בריטיש איירוויס בדרכו מלונדון לבומביי. המטוס הונחת בדובאי, והחוטפים דרשו שחרור של 13 מעמיתיהם שהיו כלואים במצרים ובמדינות אירופאיות. מכתבים שהיו במטוס הגיעו ליעדם באיחור בשל החטיפה. כיום ידועים רק 20 מכתבים כאלה, והם נושאים את החותמת הידועה היחידה של "עיכוב בשל חטיפת מטוס".

חטיפת המטוס המפורסמת ביותר היא של טיסת אייר פראנס מספר 139 ב-27 יוני 1976. המטוס היה בדרכו מתל אביב לפריז, עם נחיתת ביניים באתונה. סידורי הביטחון בשדה התעופה באתונה היו אפסיים, וקבוצה של חוטפים (פלסטינאים, אליהם הצטרפו שני גרמנים) עלתה על המטוס והשתלטה עליו. המטוס הונחת באנטבה שבאוגנדה, שם זכו החוטפים לסיוע משליטה של אוגנדה, **אדי אמין**. במבצע מדהים הצליחו יחידות מיוחדות של צה"ל להגיע לאנטבה הרחוקה, לשחרר את בני הערובה ולהשיב אותם ארצה. רק ארבעה מבין למעלה ממאה בני הערובה נהרגו במבצע, וכן מפקד כוח הפריצה, סא"ל **יוני נתניהו**. שם המבצע שונה ל"מבצע יונתן" לזכרו.

25 שנה למבצע יונתן.

פעולת הטרור הידועה ביותר של אש"פ בוצעה על ידי ארגון "ספטמבר השחור" במהלך המשחקים האולימפיים במינכן בשנת 1972. הטרוריסטים לקחו 11 ספורטאים ישראלים כבני ערובה, וכולם נהרגו לאחר ניסיון חילוץ כושל של יחידות גרמניות. ראש הממשלה דאז **גולדה מאיר** הטילה על המוסד הישראלי לחסל את כל המעורבים בפעולת מינכן (מבצע "זעם האל"). שני סרטי קולנוע, "חרב גידעון" מ-1986 ו"מינכן" מ-2005, הוקדשו לנושא, אך טרם מצאתי חותמות ביול עבורם.

בשנת 1979 התחוללה מהפיכה באיראן: השאח גורש, והוחלף על ידי שלטון פונדמנטליסטי בראשות **האיטוללה חומייני**. בכל החל עידן חדש – עידן הטרור האיסלמי הפונדמנטליסטי. הטרוריסט הפך לקדוש מעונה – שאהיד, והוא נדרש להקריב את חייו על מנת לפגוע באחרים. גמולם של המתאבדים הוא בעולם הבא. הקוראן אומר בסורה 3 פסוקים 169-170 "אל תייחס אלו שמתו למען אלוהים כמתים, הם יחד עם אלוהים וכל צרכיהם יטופלו".

לאחר הסכם אוסלו עם הפלסטינאים, שנועד לשים קץ לסכסוך בכלל ולטרור בפרט, החלו הארגונים הפלשתינאים הדתיים (בעיקר החמאס והג'יהאד האיסלמי) בגל של פיגועי התאבדות רצחניים בהרבה מקודמיהם. דוגמא אופיינית היא הפיגוע בדיזנגוף סנטר בפורים (4 במרץ) 1996. המחבל, שחגר את מטען הנפץ הקטלני על גופו, הפעיל אותו בעת שהיה מוקף קהל רב, ובהם ילדים. 14 ישראלים נהרגו. פתיחת תחנת רכבת השלום במרכז עזריאלי בתל אביב נדחתה בשל הפיגוע מה-19 במרץ ל-5 מאי.

לזכר קורבנות הפיגוע
במרכז הקהילה היהודית בבואנוס איירס.

תחנת הרכבת "השלום" נפתחה באיחור.

הטרור האיסלאמי הפונדמנטליסטי לא הופנה רק כנגד הישראלים, אלא גם כלפי מטרות יהודיות ברחבי העולם. ב-18 ביולי 1994 פוצצו טרוריסטים של החיזבאללה את מרכז הקהילה היהודית בבואנוס איירס, ו-85 יהודים נהרגו. פעולותיו של ארגון אל-קאעידה כנגד מדינות המערב, ובעיקר הפיגוע במגדלי התאומים בניו-יורק הוכיחו כי מדובר בבעיה כלל עולמית, החורגת בהרבה מגבולות הסכסוך הישראלי - ערבי.

לורנס פישר אוסף בולים בנושא הסכסוך הישראלי – ערבי על הבטיו השונים. התצוגה שלו "שואה, מדינה והמאבק להשרדות" זכתה במדליה מוזהבת גדולה ברמה הבינלאומית. לתגובות: lawrence@gymtrainer.co.il

תימאטיקה מתחת לפטיש

אחת המדינות בה מתקיימת פעילות בולאית אינטנסיבית במיוחד היא גרמניה, ומומלץ מאוד לעקוב אחרי המכירות המתקיימות שם. בעידן האינטרנט אין קל מזה. חברנו **לורנס פישר** הפנה את תשומת ליבנו לבית המכירות של חברת פמפנמאייר (Pumpenmeier), ועיון באתר

האינטרנט שלהם (בכתובת: www.pumpenmeier.de) גילה חומר תימאטי מגוון במחירים שפויים. מפאת קוצר היריעה הטור יוקדש הפעם לבית מכירות זה בלבד.

החלק התימאטי של קטלוג המכירה מסודר על פי נושאים, ובאתר האינטרנט ניתן לבצע חיפוש על פי מילות מפתח. רוב הפריטים המוצעים אינם בולים, אלא דברי בולים, קונטרסים, מברקים וחותמות ביול. עבור האספן הישראלי זוהי הזדמנות מצויינת לגוון את החומר הבולאי שברשותו. הנה, למשל, קונטרס בולים גרמני שיצא לכבוד המשחקים האולימפיים בברלין, 1936. על כריכת הקונטרס ניתן לראות את הסמל האולימפי. מחירו הקטלוגי של קונטרס כזה הוא כ-200 יורו, ואצל פמפנמאייר הוא מוצע במחיר התחלתי של 50 יורו בלבד.

הפריט מימין עשוי להתשלב באוסף מוסיקה, ובפרט באוסף העוסק באופרה, משום שחותמת הדואר היא מכיכר האופרה בעיר מץ (Metz Opernplatz). העיר הייתה בשליטת הגרמנים החל מ-1871, אחרי מלחמת פרוסיה צרפת, אך חזרה לידיים צרפתיות בתום מלחמת העולם הראשונה. בין

Bitte sorgfältig aufbewahren!

Der Absender wird gebeten, nur den unrandeten Teil auszufüllen

Einführungsschein

Gegenstand: *) Brief *) Nr. 106

Nachnahme:	RM		Gewicht:	kg		g	
	RM	RM					
Wert oder Betrag:	RM						RM
Empfänger:	Fischer						
Bestimmungsort:	Metz						

Postannahme

Aufgabestempel

MEZ-OPERNPLATZ

02.4.42-11

*) Erklärung der Abkürzungen umseitig.

C 62
Din 476

השנים 1940 ל-1944 סיפחו הנאצים את העיר לרייך השלישי, ולכן החותמת שלפנינו כתובה בגרמנית. מלבד הפן ההיסטורי של הסיפור לפנינו חותמת המוטבעת על גבי טופס דוארי של אישור מסירה, מה שמוסיף לה חן. המחיר ההתחלתי הוא 25 יורו – בהחלט מחיר שניתן לעמוד בו.

מכירות בגרמניה כוללות, בדרך כלל, דברי בולים רבים. חלקם הם פרטיים לחלוטין ואילו חלקם הודפסו באישור הדואר, ולאספן קשה מאוד להבחין ביניהם. בחרנו להציג כאן דבר בולים מברית המועצות, המראה צפלין ומתחתיו טרקטור המעבר את

האדמה. הפריט לא עבר שימוש דוארי, דבר המפחית משהו ממידת האטרקטיביות שלו. אולם המחיר – 25 יורו – נמוך ביחס לסוחרים אחרים. ראינו כבר את הפריט הזה ממש מוצע ב-50 ואף ב-100 יורו.

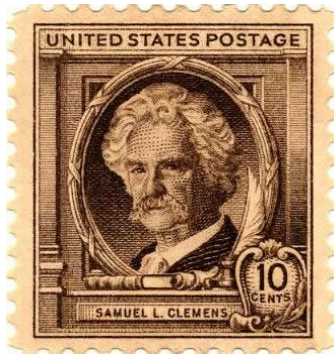
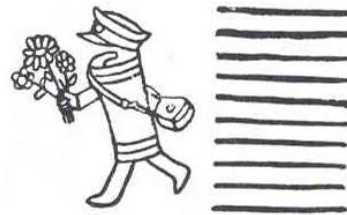
ולסיום, שתי חותמות ביול של חברת Osram השייכות לתחום החשמל. החותמות הן משנות הארבעים המוקדמות ובמצב מעולה. שתיהן מוחתמות על גבי מעטפות שלמות, ונשלחו לריגה שבלטביה. המחיר ההתחלתי הוא 30 יורו לשתיהן ביחד – שוב, מחיר הנראה לנו סביר לחלוטין.

אם גם אתם מכירים בתי מכירות מעניינים, ובפרט כאלה הנותנים דגש לחומר תימאטי, נשמח אם תיצרו קשר עם המערכת, ותסבו את תשומת ליבנו.

הטור
של
דובוש

מארק טוויין

תום סויר והאקלברי פין.

אמיל והבלשים.

ילדים בלשים בספרות

בין ספרי ההרפתקאות והמתח לקוראים הצעירים בולטות מספר יצירות אשר במרכזן ילדים ובני נוער המשמשים כבלשים והחוקרים פרשיות מסתוריות.

הסופר האמריקאי הגדול ביותר של המאה ה-19 הוא **סמיואל לנגהורן קלמנס**, הידוע יותר בשם העט שלו **מארק טוויין**. טוויין חיבר ארבעה ספרים בסדרת תום סויר והאקלברי פין. הספר הרביעי והאחרון בסדרה, "תום סויר בלש", פורסם לראשונה ב-1896 בעיתון הרפר מגאזין. העלילה מסופרת מפיו של האקלברי פין, חברו של תום סויר. שני הידידים מנסים לפתור רצח מסתורי ולהציל מאשמה את הדוד סילאס. הספר כתוב כפרודיה על ספרי המתח הבלשיים למבוגרים, שהחלו להיות אז מאוד פופולאריים. הספר תורגם לעברית מספר פעמים, ביניהם תרגומו המצוין של **אוריאל אופק**.

אריך קסטנר היה סופר גרמני שהרבה לכתוב לילדים. אחד מספריו הבולטים הוא "אמיל והבלשים", שיצא לאור בשנת 1928. הסיפור הוא על אמיל טישביין, המגיע ברכבת מעיר שדה לברלין הגדולה ובכיסו 140 מרק. איש בעל מגבעת גונב מאמיל את כספו, וחבורת נערים ברלינאית מסייעת לאמיל ללכוד אותו. העלילה מבוססת על חוויות ילדות של קסטנר עצמו, והשם אמיל הוא שמו האמצעי האמיתי של הסופר. קסטנר כתב על כך: "על עניינים שאתה בקי בהם כגון על מקום מגורייך, או על הילדים העוברים יום יום על פניך שגם אנו היינו פעם כמותם". ספר זה נחשב כפריצת דרך בסוגה (ז'אנר) של הספרות לצעירים – הרפתקה בלשית המעוגנת בחיי היום יום המוכר והקרוב. זהו גם "סיפור חבורה" הראשון. ציור הבול נאמן למקור של עטיפת הספר. המאייר, **ולטר טריאר**, צייר וסופר יהודי, אייר 13 מספריו של קסטנר בקו נקי, נמרץ ושופע הומור.

הסופרת השוודית, **אסטריד לינדגרן**, מפורסמת אומנם בספריה על "בילבי", אך היא כתבה ספרי ילדים ונוער רבים נוספים. ביניהם בולטת סדרת הרפתקאות על ילד השואף להיות בלש. הספר הראשון בסדרה, "אלוף הבלשים בלומקויסט", נפתח במילים: "דם! אין ספק בדבר! הוא נעץ מבטו בכתם האדום דרך זכוכית מגדלת".

באנגליה ובעולם זכתה להצלחה רבה הסופרת **אניד בלייטון**. החל מ-1942 היא כתבה סדרות רבות של ספרי חבורה על ילדים בלשים. הסדרה הראשונה אותה כתבה בלייטון הייתה "החמישייה המפורסמת". בלייטון תכננה לכתוב 6-8 ספרים בסדרה, אך עקב ההצלחה העצומה, היא המשיכה לכתוב עוד ועוד, ובסך הכל יצאו 21 ספרים בסדרה זו. החמישייה מורכבת משני אחים, ג'וליאן ודיק, אחותם אן, בת דודתם ג'ורג' (ג'ורג'ינה) והכלב שלה טימי. הסדרה פונה לקוראים בגילאים 10-14. בעקבות ההצלחה כתבה אניד בלייטון סדרות נוספות של ספרי חבורה בלשיים, ובהם "השביעייה הסודית" (המיועד לגילאים צעירים יותר), "הרביעייה והתוכי", "חבורת הבלשים והכלב" ו"חבורת הבולשים".

השביעייה הסודית.

החמישייה המפורסמת.

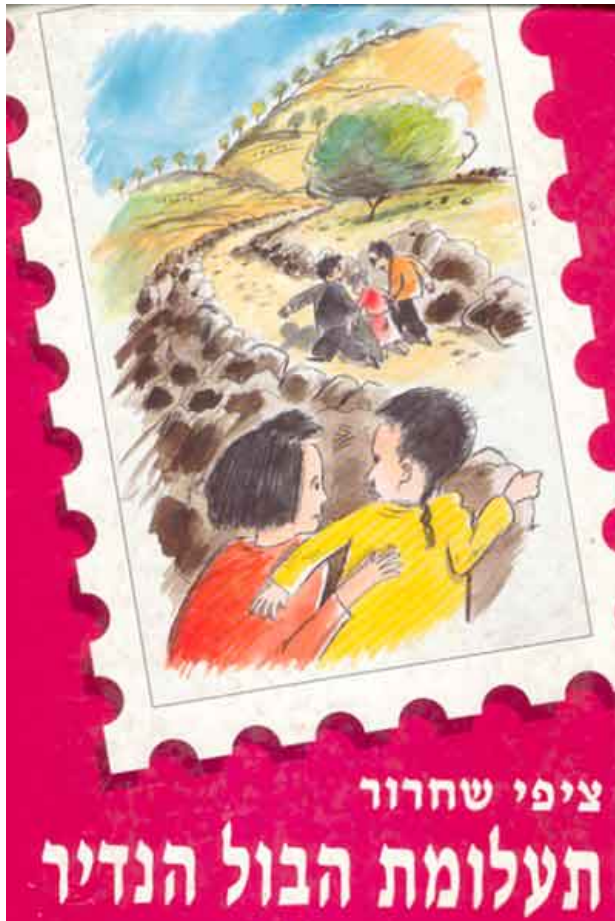
אסטריד לינדגרן.

ספריה של אניד בלייטון הופיעו בארץ החל משנת 1952. את רובם - 63 במספר! - תרגם לעברית **שרגא גפני**, סופר ידוע בזכות עצמו. גפני כתב תחת מספר שמות עט, אשר הבולטים מביניהם הם **און שריג** ו**אבנר כרמלי**. תחת השם האחרון הוא גם פרסם את סדרת "הבלשים הצעירים" - סדרה בלשית לבני הנעורים "כחול לבן".

ואם כבר הגענו לספרים "תוצרת הארץ" אי אפשר שלא להזכיר את ספרה הקלאסי משנת 1945 של **ימימה אביר-טשרנוביץ** "שמונה בעקבות אחד". זהו ספר הרפתקאות של חבורת ילדים, המתרחש בתקופת מלחמת העולם השנייה. גיבור הספר, חגי, הוא ילד עירוני העוזב את ביתו בעקבות המלחמה ובא להתארח בקיבוץ, שם הוא משתלב בחברת הילדים. החבורה עוקבת אחר אדם מוזר, ד"ר ברג, המציג עצמו כד"ר דוליטל עכשווי.

שמונה בעקבות אחד – איור הכריכה של נחום גוטמו.

החבורה חושדת בברג שהוא מרגל גרמני. את יתר עלילת הסיפור ואת סופו המפתיע לא אספר כאן. אני מזמין אתכם לקרוא את הספר או לראות את הסרט שהופק בארץ בעקבותיו. האירים המקוריים למהדורה הראשונה של הספר, ובכלל זה של העטיפה הם פרי מכחולו של **נחום גוטמן**.

ספר חביב נוסף יצא בארץ ב-1996 והוא ממש מתאים לטור הזה. לספר קוראים "תעלומת הבול הנדיר", וכתבה אותו **ציפי שחרור**. זהו סיפורם של אמנון, גיא, עידו ולירן: שלושת הנערים והנערה נקלעים למסע הרפתקאות מרתק וסוחף בחיפוש אחר בול נדיר מאוד. שודדי בולים מרחבי העולם מנסים אף הם להשיג את הבול. והסוף? תקראו בעצמכם ותגלו.

כלבם של בני בסקוויל.

ישנם ספרים רבים של בלשים מבוגרים האהובים מאוד על בני הנוער. אזכיר כאן רק את שרלוק הולמס, הבלש אותו יצר **ארתור קונן דויל**. המפורסם בספרי שרלוק הולמס הוא, ללא ספק, "כלבם של בני בסקוויל". באנגליה הונפקו שני בולים (כחלק מסדרות) המוקדשים לסיפור.

אני ממליץ בחום על כל הספרים שהוזכרו בטור זה. הקיץ מגיע ואיתו החופש – זמן מצויין לקרוא ספרי הרפתקאות איכותיים. אני מבטיח שכל מי שייקרא את הספרים שהוזכרו כאן יזכה לחוויה מהנה במיוחד.

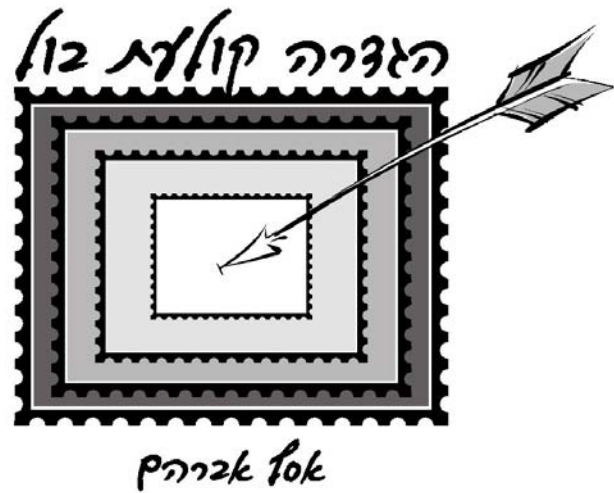
שלכם,
דובוש

דובוש אוסף בולי ילדים, דובים ודפוס על בולים.
כתובתו: יורם כהן, קיבוץ כפר עזה, ד.נ. הנגב 85142. dobush@yahoo.com

מטבעת והגהת מטבעת

מטבעת (באנגלית die) היא פיסת מתכת (על פי רוב פלדה) עליה מגולפת תמונתו של בול בודד. מהמטבעת יוצרים גלופה, וממנה מדפיסים את הבולים (על הגלופה נסביר בטור הבא).

לעיתים המטבעת אינה כוללת את עיצוב הבול במלואו. למשל, מספר הנפקות של אימפריות כמו הבריטית והצרפתית כללו עיצוב אחיד לכל המושבות. במקרה כזה יצרו מטבעת אחת ובה התמונה האחידה, ומטבעת שניה שכללה את שם המושבה הרלוונטית.

לאחר סיום הגילוף של המטבעת ניטלת ממנה דוגמת הדפסה כדי לוודא שלא נפלו טעויות בעת הגילוף, ושכל אזורי הבול מתאימים זה לזה. לדוגמאת הדפסה זו קוראים הגהת מטבעת (באנגלית die proof). ההגהה מודפסת בדרך כלל על נייר עבה יותר מנייר ההדפסה הרגיל ובעל שוליים רחבים.

הגהת מטבעת של בול אמריקאי משנת 1901. במקרה זה נעשה שימוש בשתי מטבעות – אחת לכל צבע. בשל השוליים הרחבים הפריט מובא בהקטנה. הבול עצמו מוצג בעמוד הבא.

לעיתים יש צורך לבצע שינויים או תיקונים במטבעת כתוצאה משחיקתה. במקרה כזה מיצרים מהמטבעת המתוקנת גלופות חדשות להדפסה. שינויים אלו מזכים את הבול הסופי בכינוי Die 1, Die 2, וכך הלאה, בהתאם למספר השינויים שנעשו. בדרך כלל לא נהוג לבצע יותר משלושה שינויים מבלי להחליף את המטבעת במלואה.

אסף אברהם, אספן של בולי בריטניה, הוציא לאור את המילון האנציקלופדי החדש לבולאות ולדואר – ראה באתר האינטרנט www.philapub.com.
כתובתו לצורך תגובות: philapub@gmail.com.

הגליונות הבאים של נושאון יוקדשו לנושאים הבאים:

- **איכות הסביבה** – על הסכנה הנשקפת לעתידו של כדור הארץ, על הדרכים לשמור עליו ולהיות ידידותי לסביבה.
- **אוכל ושתיה** – על דברי המזון והשתיה אותם אנו צורכים ועל השפעתם על בריאות האדם.
- **עולם הבידור** – תיאטרון, סרטים, טלוויזיה, קרקס, לונה פארק ושאר מופעי בידור.

המעוניינים לפרסם מאמר או ידיעה בחוברות אלו מוזמנים לפנות אל העורכים בהקדם האפשרי בדואר אלקטרוני noson.ed@gmail.com או בדואר רגיל (אי"ל, בית יואל, נמל תל אביב 40, תל אביב 63506).

אנחנו על המפה

תצוגה בולאית נועדה, מטבע הדברים, להציג חומר בולאי. החומר לעולם דורש הסבר, ומכאן הכיתוב על דפי התצוגה. אולם לעיתים לא די בכך.

לעיתים, הסבר גרופי מקיים את המימרה לפיה "תמונה אחת טובה משלוש מאות מילים". נקח, לדוגמא, פרק בתצוגה העוסק בשטחים עליהם נלחמו שני צדדים. האם לא כדאי להציג על גבי הדף מפה קטנה שתבהיר היכן נמצאים שטחים אלו? בנושא מספר 88 התפרסם מכתב למערכת העוסק בנסיכויות השונות בהודו. האם לא ראוי לכלול בדף התצוגה רישום קטן שיסביר היכן נמצאות נסיכויות אלו?

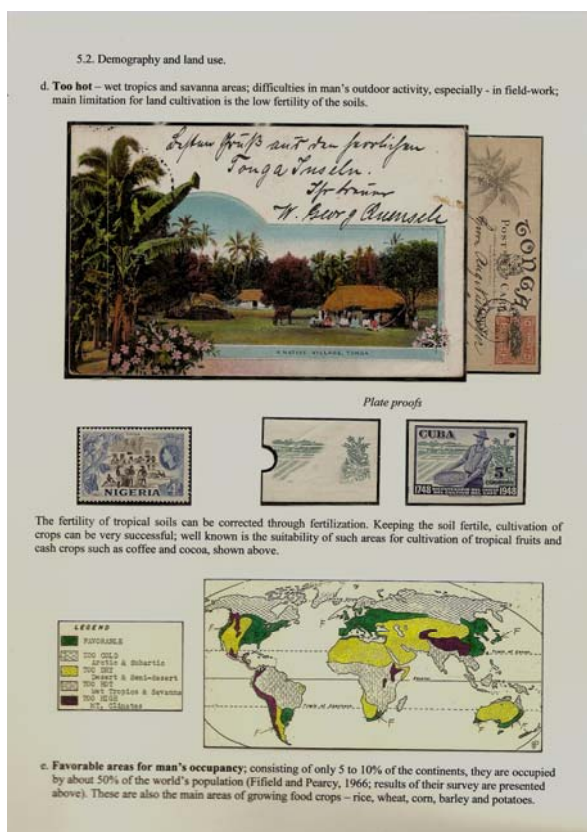
ומכאן שאלתנו: האם מותר להכליל דפי התצוגה איורי עזר שאינם בולאיים בכלל, ומפות בפרט. מבחינה טכנית ברור שאין כל קושי לעשות זאת, אך האם הדבר מותר?

ד"ר יהושע מגר משיב:

לפי כללי התצוגה של הבולאות הנושאית לא ניתן לכלול מפות או צילומים בדפי התצוגה, אלא אם כן מדובר בפריטים הקשורים באופן ישיר לתהליך הכנת הבולים. השופטים מקפידים על אכיפת איסור זה.

בתצוגה שלי על תולדות עבודת האדמה נכללת מפה קטנה (בגודל של 4 X 7 סנטימטר) שלפי דעתי חשובה מאד להבנת הנושא המוצג, והשופטים מיעצים לי למצוא דבר דואר שמראה מפה כזו. יחד עם זאת, על הכללת מפה קטנה בודדת בתצוגה של שמונה מסגרות לא מורידים לי ניקוד. אני מצרף תמונה של העמוד המדובר, שהוא כאמור חריג.

שונה הדבר כאשר מדובר ברישומים קטנים המבהירים את המוצג בפריטים הבולאים עצמם. לי יש מספר רישומים כאלו, והם מתקבלים על ידי כל השופטים. גם בבולאות המסורתית המציגים מוסיפים רישומים המראים בהגדלה פרטים אותם רק בקושי ניתן לראות בעין בלתי מזויינת בבולים עצמם – גם מציג מנוסה ומעולה כמו **יגאל נתנאל** נוהג לעשות כך.

הגובה של מעבר הסימפלון

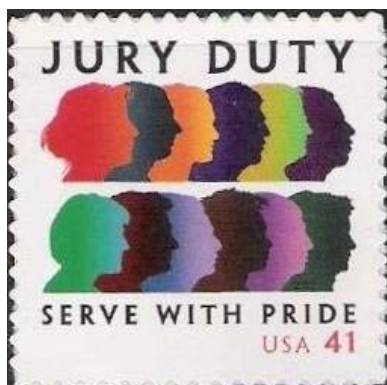

קראתי בענין רב את מאמרו של **יצחק ברק** אודות חלוצי התעופה (נושאו מספר 89). למאמר נתרבה טעות, שברצוני לתקן: בעמוד 15 צוין כי **חורחה צ'אבז** היה הראשון לטוס מעל מעבר הסימפלון שבהרי האלפים. גובהו של המעבר אינו 6,600 מטר, כפי שצוין בטעות בכתבה, אלא 6,600 רגל. היות ובשוויץ ובאיטליה משתמשים בשיטה המטרית, הרי שהגובה הרשמי של הסימפלון הוא 2,008 מטר. כמובן שהדבר אינו גורע במאום מהישגו של צ'אבז.

בברכה,
אברהם בלום

חידה בולאית

לפניכם ששה בולים ממדינות שונות בנושא משפט. לחמש מהמדינות יש מכנה משותף ואילו אחת היא יוצאת דופן. רמז: אחד הבולים להלן מציג את המכנה המשותף.

ארצות הברית

קנדה

אוסטרליה

ברזיל

ישראל

צרפת

תשובות יש לשלוח למערכת נושאן בדוא"ל לכתובת noson.ed@gmail.com או בדואר רגיל לאיל"ת, בית יואל, נמל תל אביב 40, תל אביב 63506. בין הפותרים נכונה יוגרל פרס מתנת התאחדות בולאי ישראל. תאריך אחרון לקבלת תשובות לחידה: 1.9.2009. פתרון החידה ושם הזוכה בהגרלה יפורסמו בגליון הבא.

דיווח על האסיפה השנתית

א י ל " ת - דו"ח כספי לשנת 2008	
הכנסות	
דמי חבר	17,845.00
פרסום	3,648.50
מכירת חוברות ישנות	900.00
תרומות	1,957.75
יתרה משנה קודמת	3,088.09
סה"כ הכנסות	<u>27,439.34</u>
הוצאות	
דפוס ועריכת "נושאות"	13,628.00
הוצאות בנק	361.12
פרס האגודה לתערוכה	220.00
כיבוד למפגשים	72.62
דואר ומשלוחים	274.00
ציוד משרדי	404.25
דמי חבר להתאחדות	3,960.00
סה"כ הוצאות	<u>18,919.99</u>
יתרה ליום 31.12.08	<u>8,519.35</u>

האסיפה השנתית התקיימה ביום חמישי ה-23.4.2009 בנוכחות 20 חברים. הגזבר, **שלמה וורגן**, הציג את הדו"ח הכספי לשנת 2008, המוצג כאן משמאל. שלמה ציין כי שנת 2008 הייתה יוצאת דופן: היו הכנסות גדולות בזכות התערוכה (פרסומות, מכירת חוברות ישנות, חברים חדשים) בצד הוצאות כבדות (החוברת המיוחדת עלתה פי 3 מחוברת רגילה). הייתה גם תרומה משמעותית בעילום שם שסייעה לאגודה. הדו"ח אינו כולל הוצאה משמעותית בגין מכונת הביול ש"נדחקה" לשנת 2009, ועל כן היתרה הגבוהה מטעה במקצת. **יוחנן מי-רז**, בשם ועדת הביקורת, אישר את תקינותו של הדו"ח. המזכיר, **זהר נוי**, דיווח כי בסוף השנה היו באיל"ת 179 חברים בוגרים ו-11 חברי נוער.

בהמשך נערכו הבחירות לבעלי התפקידים באגודה לשנתיים הקרובות, וד"ר מגר נבחר פה אחד לתקופת כהונה נוספת כיו"ר האגודה. לועד נבחרו **נמרוד דגני**, **שלמה וורגן**, **מנחם לדור**, **יורם לוביאניקר** **זהר נוי**. המשתתפים באסיפה ביקשו להודות גם **ליצחק ברק** ו**ולד"ר איליה פרנקל**, שאמנם לא נבחרו הפעם לועד, אך נכונותם לתרום מזמנם וממרחם ראוייה לשבח. לועדת הביקורת נבחרו יוחנן מי-רז (יו"ר), **חגי זהר** ו**משה רימר**.

במהלך הדיון הפתוח שהתקיים העלה **לורנס פישר** הצעה להקים פורום איל"ת ביאהו. כיום מקבלים החברים בעלי הדואר האלקטרוני את הודעות האגודה, אך אין ביניהם קשר בלתי אמצעי. בקבוצת הדיון יוכל כל חבר להעלות הודעה, ויתר החברים יוכלו לקרוא אותה. לורנס הביע נכונות לנהל את הפורום. הוסכם כי לכל החברים בעלי כתובת אלקטרונית תשלח הודעה, והם יחליטו אם להצטרף אליו.

עם תום האסיפה נפגש הועד החדש לישיבה ראשונה, בה הוחלט כי שלמה וורגן ימשיך בתפקידו כגזבר האגודה. מנחם לדור נבחר כסגן היו"ר, וזהר נוי לסגן ולאחראי על נושא המציגים. יורם לוביאניקר ישמש כמזכיר האגודה, במקביל לעריכת נושאות. נמרוד דגני יהיה אחראי על השיווק, ויפעל להעלאת מספר החברים.